

Oglas, pripolana itd.
Istakaj i računaj se na temelju
običajnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd.
želju se napuniticom ili polo-
ničom pošt. štedionice...
na administraciju lista u Pulu.

Kod narudbe valja dobro označiti
ime, prezime i najbližu
poštu predbrojnika.

The list na vrijeme ne primi,
neka to javi odpravničtvu u
otvorenom pismu, za koji se
ne plaća poštarina, ako se iz-
vana napiše "Reklamacija".

Čekovnog računa br. 24746.
Telefon tiskare broj 30.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rasta male stvari, a neologu sve poljvari". Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdatelj Josip Hain. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tratu. (Via Chiozza 8).

Pokoji na kraljevskom dvoru u Biogradu.

Izvanski svijet ostao je prošloga čet-
vrtka opet jednom novom vjesti iz Biograda
silno iznenađen. Kažemo opet jednom, jer se
ta iznenađenja u posljednje doba tako
često mienjaju, da već skoro prestaju biti
iznenađenja. Pa što se zbilo?

U noći od sriede na četvrtak potinjen
bijase u Biogradu strašan zlocin, nasilnom
smrti poginule naime kralj Aleksander,
kraljica Draga, razni ministri, kraljičina
braća, više časnika, dvorjanika itd. Sve
to grozno djelo odigralo se u gluho doba
noći, tajno, bez znanja građana, pomoću
vojske, kojoj bijahu na čelu uvriježeni
i nezađovoljni časnici.

Teške griehbe svojih roditelja i svoje
okljao je kralj Aleksander svojom krvi.
On je pao žrtvom svojih i tuđih grieha,
domaćih i vanjskih splećaka. Proti njemu
i kraljici digla se vojska, na kojoj obično
počiva moć vladarska. Njemu se iznevjerila
ona vojska, na koju je on sa stalnošću
mogućom, da mu je vjerna i odana. Revolu-
cijom vojske izkorijenjena bijase noću
od 10. na 11. ovoga mjeseca vladajuća
kuća Obrenovića. Njezin zadnji potomak,
mladi i nesretni kralj Aleksander, pao je
od ubojitog oružja svoje vlastite vojske.

Novine pišu, da taj užasni događaj
nije iznenadio one srbske rodoljube, koji
su dobro poznavali odnošaje u Srbiji. Od
onoga časa, otkad se je kralj Aleksander
posve razkristio sa vodjama radikalne t. j.
najmoćnije stranke u Srbiji i otkad je
naložio, da se te narodne prvake proganja,
počelo se govoriti sve to glasnije o uroli
ili zavjeri proti kralju i kraljici.

U Srbiji vladalo je obćenito nezado-
voljstvo proti vladajućem sustavu i nje-
govom nositelju. To nezadovoljstvo po-
skoćilo je usljed novijih događaja.

Sa brakom kralja Aleksandra sa
Dragom Mašin, ženom niska poriekla i
dvojbene prošlosti odujio si je kralj i ono
malo iskrenih pristaja, koje je do tada
imao. Ali on je pošao i dalje, hoteci pri-
rediti svomu narodu novo iznenađenje.
Još je svakomu živo u pameti najnovija
obustava slobodoumnog ustava, te nari-
vuće novog, natražnjačkog, što je kralj
Aleksander nedavno proveo. Od svojih
poderpnika dao je skrpati novi izborni
red za narodnu skupštinu, u koju nebi-
jaše prošloga mjeseca izabran nijedan član
opozicije, bas na temelju toga izbornoga
reda. Birali su sami vladinovi, dočim su
oporbenjaci mirovali i pripravljali se na
svete, na užasno djelo.

Nova skupština imala je da izvrši i
dalnju pogubnu kraljevu, oćasno kralji-
činu želju. Ona je imala proglašiti kralji-
činog brata, mladoga Lunjevicu, časnika,
kurkog i omraženog u ćtavoј vojsci, kra-
ljevim nasljednikom. To bijahu posljednje
kapi, koje su činile ćas u preklopiti. Čas-
ničtvo oprlo se svom oćlućenošću progla-
šenju Lunjevice prićetolohajćednikom. Ovo
je dalo povod; da je zasao vno mrotu
proti kralju i kraljici. Proti njihovom ži-

voću urotilo se ćasničtvo, koje je imalo
dan prije umorstva sastanak u Biogradu,
gdje bijahu oćlućene osobe koje imadu
provesti zavjeru i unistiti vladarsku kuću
Obrenovića.

O tom, kako su urotnici izvršili svoju
zadacu, kolaju razni glasovi. Toliko je
istinito, da je uz urotnike pristala 6. pje-
saćka pukovnija koja bijase na razpolo-
ganje višim ćasnikom, poglavicaćm urote.
Ova pukovnija obkolila je noću kraljevski
dvor (konak) tako, da nitko nemože ići.
Dalnje vjesti se u mnogoćem razlikuju, te
je teško već sada doznati koja li je istinita.

Glavna zadaca kod provala u kra-
ljevsku palaću bijase povjerenja kraljevu
poboćniku, podpukovniku Naumoviću, koji
je one večeri imao u toj palaći službu.
Za njega vele, da je prvi provalio u kra-
ljevu spavaću sobu i da je kralja pozvao,
da potpiše spis, kojim se oćriće kruna. S
njim da bijase više drugih ćasnika, medju
njima i svak kraljice Drage, podpukovnik
Mašin.

Prije nego li dopriehše urotnici do
kraljevskog para, morali su vojnici svla-
dati straze, te su tom prilikom postrijeljali
više ćasnika oćanuih kralju. Ali tim po-
vodom palo je i ćasnika-urotnikah.

Po jednoj vjesti branio se je kralj
Aleksander sa revolverom u ruci, doćim je
po drugoj molio za milost.

Po drugoj vjesti dogodio se taj grozni
ćin ovako:

Okolo 1 1/2 po polnoći provalilo je
oko 80 ćasnika pod vodstvom podpukov-
nika Aleksandra Mašina i podpukovnika
Pere Mišića u konak. Za njima su sledili
jaki odjeli 6. i 7. pješ. pukovnije, koji su
odmah obkolili konak. Posto nisu mogli
sva vrata otvoriti, razbila su nekoja di-
namitskim patronama. Tako su probušena
i vrata u spavaću sobu kralja i kraljice.
Pri tom je usmrćen podpukovnik i kraljev
poboćnik Naumović. U prvog sobi došao
je u susret ćasnicima ćasnik od službe,
kapetan Milković, zet ministra-predsjednika
Cincara Markovića. Pošto se je opirao,
ustrijelie ga. Ista je sudbina snašla i vri-
poboćnika generala Lazu Petrovića, koji
je opalio više hitaca iz revolvera, ali nije
nikoga pogodio. Tako je bio otvoren put
do kralja. Kralj je medjutim za to vrijeme
kroz prozor uzalud zvao u pomoć. Kad
je uvidio, da se približuje njegov posljednji
ćas, zagrlio je kraljicu. U taj par budu
vrata, koja su bila zaključana, probušena.
Unšli ćasnici opalili su iz više revolvera
nekoliko hitaca, a kralj i kraljica, pogo-
đjeni od više taneta, srušie se mrtvi na
pod. Najvažniji su ulogu kod umorstva
odigrali kapetani Ivković i Klisić.

U isto vrijeme provalio je vojni odjel
pod vodstvom jednog ćasnika u privatne
stanove ministara Markovića, Pavlovića i
Todorovića. Prva dvojica, ustrijeljena su
na mjestu, jer su se opirali, a Todorović
je teško ranjen.

Vest o događaju razširila se je sil-
nom brzinom medju vojskom u vojarnama
i u taboru. Samo jedan zapovjednik, pu-
kovnik Nikolić, protivio se, te je ustrijeljen,
pošto je još prije ustrijelio poručnika Gagića.

Podpukovnik Gjoka Gruić oglosio je
jašući na konju u ranu zoru pućanstvu,
što se je zbilo. Sa svih se strana počelo
klicati: "Živio vojska! Živio kralj Kara-
gorgjević!" U ministarstvu unutrašnjih
posala sastali su se u 4 sata ministri,
a malo zatim došao je ovamo i austro-
ugarski poslanik Dumba.

Vojska je proglosila kraljem Petra
Karagorgjevića, sina nekadašnjeg srbskog
kneza Aleksandra Karagorgjevića. On se
nalazi u Genavi, gdje ćeka poziv narodne
skupšćine, koja ga ima proglositi kraljem
i pozvati, da dođe u Srbiju.

Petar Karagorgjević je zet crnogor-
skog kneza Nikole a tim i svak talijan-
skog kralja i nekojići ruskih velikih kne-
zova.

U Biogradu ustrojeno je odmah nakon
usmrćenja kralja i kraljice novo ministar-
stvo, kojemu je na ćelu Jovan Avakumović.

Pu biogradskim novinama donasamo
sledieće potankosti o umorstvu:

Početak urote i umorstva.

Mladji srbski ćasnici, udruženi sa
svojim starijim drugovima, a pod vodstvom
podpukovnika Petra Mišića, riehili su, da
Aleksandra Obrenovića svrgnu s prićetolja.
Neposredni povod za njihov ćin dala im
je odluka dvora, da se viši kurz vojne
akademije premjesti u Sabac. U sriedu 10.
lipnja sastali su se oni u 7 sati u veće
na Kallimegdanu, podpukovnik Mišić sa-
obieo im je odluku, i oni se jednodušno
zavjerie ili da izvrše, što su naumili ili
da svi poginu. Kod "Srbske Kruna" su u
prijeteljskom razgovoru proveli sve do onog
ćasa, kad je trebalo izvesti ćin.

U jedan sat po ponoći oćsuhjaše se
gomile vojnika iz sporednih ulica, koje
vode dvora. Nekoliko ćeta barikadirae
Terazije počevši od "Londona" do tram-
vajske stanice; a ostale ćete s pućkama
na rukama i u hojnom stavu bjehu kle-
ćeci okrenute dvoru. Straža na dvorskim
kapijama bijase prestravljeana od iz-
nenađenja. Zbunjena nije znala u prvi
mah, šta će ućiniti. Časnici dodjoh pred
nju i razorušae ju za tili ćas, i ako se
nekolicina opirala, pa su neki i glavom
platili svoju obranu.

Još straza nije bila sasvim ni razoru-
žana, kad dnevni oficir dvorske strae,
jedan od ućestnika zavjere, s unutrašnje
strane dvora otvorii prvi kapiju dvorsku
do ministarstva na koju oćsuhjaše se oficiri
i vojnici unutra. Iz dvora tada planuše
puške, na ćiji pućanj odgovorise s polju
plutonom. Iznenaćeni adjutanti kralja
Aleksandra i orćonani-officiri dohvatise se
oružja. Nekolicina znala je za zavjeru, a
ovi doćekae vojsku pozdravom. Medju
ćovima bijase i adjutant Mihajlo Naumović,
koji prvi pokazao oćaje kraljeve. Pod nje-
govim predvodjenjem stupise zavjerenici
pred kraljevu loćnicu.

Naumović gromkim glasom pozva
kralja Aleksandra, da otvori vrata i za tih
da potpiše ostavku na prićetolja, koju mu
podnosi u ime srbske vojske. Iznutra se
zaću ljutić glas kraljev, da to neće ućiniti.
Ćasnici povikaše: "Sjekiru, sjekiru!"
"Jstavimo vrata!" — Na poću se ćula
sve žesća pućanja. Privrženici kraljevi
brpili su se kod tigrovi s pridolih ćas-
nicima, koji sad udjoh dublje u trićm.

Pokušaj sa istavljanjem vrata na loć-
nici (spavaćoj sobi) bije bezuspješan.
Donieše dinamit i bacie ga pred vrata,
koja se razpru u komade. Podpukovnik
Naumovića dinamitska eksplozija smrtno
ranii i on pade pred vrata, gdje je za ne-
koliko ćasaka i izdahnuo.

Pred oficirima zaklanjajući kralja
Aleksandra, ukaza se general Laza Marković,
s revolverom i golom sabljom u ruci. Re-
volveri hitae iz njegove ruke planu i
smrtno pogodi izpred njega pjesaćkog
kapetana Dragutina Dimitrijevića. Drugi
njegov hitae biješe namienjen artiljerijskom
kapetanu Mihajlu Ristiću, koji se ispršio
pred njim. Ristić opazi to, naperi svoj
revolver u ćelo generalova, opali, i general
pade oblihen krvlju. Sada se osuše hitci
iz revolvera na kralja Aleksandra, i on
pade. Tada biješe već dva sata 15 minuta.
Ali kralj ne biješe još mrtav. Izdahnuo je
tek oko 4 sata.

Kako je poginula kraljica Draga, ne
znadu biogradski listovi. Javljaju samo, da
joj je tielo bilo izrešetano revolverskim
hitcima. Iznose takodjer, da su kralj i
kraljica mrtvi izbaćeni u park staroga
dvora, ali su odmah uneseni u dvor.

U trenutku, kad se ovo djelo doga-
đalo u dvoru jedan odjel vojnika i ćas-
nika oćide u stau obloje braće kraljice
Nikodija i Nikole Lunjevice. Ovi se htje-
doše oduprieti, ali ih odjel silom sprovede
u diviziju. Tamo su oni doznali za tok
događaja i htjedoh oružjem napasti spo-
vodnike. Kad su pokušali pućati na oficire,
ovi ih sa nekoliko revolverskih metaka na
mjestu ubie.

Ministar-predsjednik general Cincar-
Marković probudio se na lupu u svom
stanu. Oko 2 sata ustao je i pošao na
polje. Vojska ga obkolii, i tek onda razi-
brao je, što se desilo. Hjde se oružjem
u ruci braniti, ali ga jedan revolverski
hitac smrtno ranjena obori na zemlju,
gdje je za nekoliko trenutaka izdahnuo.

U istom trenutku kad je vojska na-
padala na dvor, nekoliko oficira htjedoh
zatvoriti vojnog ministra generala Milovana
Pavlovića. Kad se on oduporo, oni su ga
na mjestu ubili.

Po nekim vjestima bio se kralj Alek-
sandar s kraljicom Dragom sakrio u jednu
tavansku sobu u starom konaku. Adjutant
Petrović pozvao je kralja i kraljicu, da
izadju van. Kralj je izjavio, da neće uz-
maknuti te poljubio tri puta kraljicu. Na
to: puknuše samokresi, a kralj i kraljica
padoše, pogodjeni sa 7 do 10 hitaca.

O braći kraljice Drage javlja se, da
su poginuli na vrlo ganuljiv način. Kad
su urotnici provalili k njima i pozvali ih,
neka se oproste, jer im je kucnuo zadnji
sat, zagrlise se braća i izljubise, te izmo-
liše kratku molitvu, na što padoše pogo-
đjeni od više hitaca.

Tri puta se je pokušalo, da se pro-
vede urota, tek ćetvrti puta je posta za
rukom. Vodja urotnika je bio Petar Mišić,
a glavni njegov pomoćnik bio je Luka
Lazarević, zet nekadašnjega odgojitelja
Aleksandra i ministra-predsjednika dr. Do-
kicina. Ostali ućestnici bili su mladi ćas-
nici. Za sve potankosti urote znali su samo
Mišić i Dokić.

Pokopanje ćttava.

Tielo kralja i kraljice salranjeno je
u noći od 11. na 12. lipnja u obiteljskoj
grobnici u kapeli na starom groblju. Po
jednim vjestima obred je obavilo sedam
svestjenika, te je trajao 1 1/2, do 3 sata u
jutro: Drige vjesti opt tvrde, da su bila
prisutni dva svestjenika; te da mitropolit
nije došao na pogreb. Nadalje se javlja,
da je ministar-predsjednik Cincar Marković

pokopan 12. lipnja prije podne uz vojnu počast.

Isto je tako uz vojne počasti pokopan podpukovnik Naumović, koji je poginuo od dinamita, trgajući vrata kraljeve ložnice. U osmrtnici veli se za nj, da je poginuo u službi za otadžbinu.

Kralj Aleksander imao 26 godina, a kraljica Draga 36. (Nekoji tvrde da je imala 42 god. Ur.) Draga Mašin (Tako se zvala kraljica prije vjenčanja. Ur.) došla je kao dvorska gospođa kraljice Natalije na dvor, što je već tada na dvoru udarilo u oči. Kralj Aleksander upoznao se je s njom na dvoru u Biarritzu, kad je posjetio svoju majku, te se je Draga već tada duboko dojmila mladog Aleksandra. Godinu dana izja toga ostavila je Draga službu dvorske gospođe kod kraljice Natalije, te se je nastanila u Biogradu, gdje je njezina kuća u brzo postala središte jednog diela biogradskog društva. Kralj Milan nerado je gledao odnošaj Aleksandrov s Dragom, jer je taj križao njegove osnove, da ga oženi s kojom inozemnom princezom. Međutim se Aleksander nije dao u svom naumu smetati.

Draga Mašin bila je kći bivšeg okružnog predstojnika u Šabcu. Ona je potomak obitelji Lunjevica, koja je pod knezom Milošem stekla izvjestnih zasluga za utemeljenje današnje srbske države.

Obitelj njezinog pokojnog muža potječe iz Češke, te se je u Srbiji nastanila. Brat njezinog pokojnog muža jest pukovnik Mašin, koji je sada član novog kabineta u Biogradu. Njezin tast dr. Mašin bio je tjelesni liečnik kneza Miloša. Draga Mašin bila je izobrazena žena, te je osim srbskoga jezika govorila još njemački i francuski.

Dne 6. kolovoza 1900. vjenčao se je kralj Aleksander s Dragom Mašin. Kumovali su ruski poslanik Manuzorov u ime cara Nikole i predsjednik skupštine Nestorović. Pučanstvo je t a d a kraljevski par oduševljeno pozdravljalo, a danas proslavljuje drugoga kralja!

Novi kralj Petar Karagjorgjević.

Kako je bilo predviđati, skupština je izabrala dne 15. l. mj. srbskim kraljem jednoglasno Petra Karagjorgjevića, sina srbskoga kneza Aleksandra, kojega odstavio od te časti god. 1859.

Sadašnji kralj Petar Karagjorgjević rođen je g. 1844. u Beogradu te stoji danas u 59. godini. Po odstavljenju njegovog oca odputovao je u Ženevu, gdje je svrsio nauke. G. 1861. stupio je u vojničku školu St. Cyr u Francuskoj te je služio kao častnik u francuskoj vojsci.

G. 1883. oženio se je sa kćerkom knjaza Nikole crnogorskoga Ksenijom, s kojom je imao troje djece: kćer Jelenu i sinove Jurja te Aleksandra. God. 1889. umrla mu je supruga te je danas udovac.

Srbski narod je oduševljenjem primio na znanje imenovanje kraljem Petra Karagjorgjevića u nadi bolje budućnosti, što mu iz bratskog srca iskreno želimo!

Položaj Srbije.

Srbija je brojila 1901. g. 2,535.915 stanovnika, i to nad 2 milijuna Srba, a ostalo drugih narodnosti. Po vjeri ima 2,281.000 pravoslavnih, 10.000 katolika, 14.400 Muhamedanaca, 5000 židova i 500 osoba drugih vjeroispovijesti. — God. 1902. imala je dohodaka 57,158.445 dinara, a izdataka 59,116.330. Državni dug Srbije iznosa 339,134.929 dinara! U trgovačkom pogledu uvezlo se je god. 1901. u Srbiju 35,506.350, a izvezlo 53,204.850 dinara robe. Željeznička mreža obseže oko 600 km.; brzojavna 3789 km. Poštarskih ureda imade 130. Njezina vojska broji u mirno doba 22.448 ljudi, a u vojno doba 353.367. — Glavni grad Biograd broji 70.000 stanovnika. Grad Niš 25.000, Kragujevac 16.000 i Ljeskovac 14.000. Narodna zastava jest crveno-plavo-bijela.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 14. juna 1903.

Dolazim opet na svoj stari naslov, jer se je prošloga čedna u carevinskom vieću o više predmeta rieč povel. Još bijaše govora o događajih u Hrvatskoj, pak ću najprije o tom izvjestiti.

Za Hrvatsku.

Zast. Biankini obraća se kratkimi ali moćnimi riečmi na njegovu preuzvišenost gospodina predsjednika zastupničke kuće grofa Vettera.

Neugodno mi je, veli, u svakoj sjednici govoriti o žalostnih događajih u Hrvatskoj, al moram. Evropejska sablazan u Hrvatskoj traje i dalje. Onaj plemeniti i dobri narod biva još uvijek tlačan, i to samo za to, jer nemože i neće da snaša, da magjarska sila tlači zakone Njegovim Veličanstvom potvrđjene.

Javna je tajna, da bi svuda u Hrvatskoj zavladao mir i red, čim bi se zakon počeo poštovati, i odstranio poznati tiran. Mjesto da se upotrebi to jednostavno sredstvo, hoće se da se silom, bajonetami, narine Hrvatom prezir zakona, i uzdrži tirana, koj njim je domovinu moralno i materijalno upropastio. Takova ogavna pojava nejma nigdje u Evropi, ni u turskih evropejskih pokrajinah. U Makedoniji hoće se silom uvesti gospodstvo zakona; u Hrvatskoj hoće se brutalnom silom narinuti prezir zakona. To je velika, neoprostiva sramota za habsburšku monarhiju, koja će se napokon na njoj samoj osvetiti. Monarhija šalje u Hrvatsku nove čete vojske, da brani bezpravje i bezzakonje. Jučerašnje večernje novine javljaju, da su dva nova eskadrona draguna bila upućena u Hrvatsku. Mi ponovno prosvjedujemo najodlučnije proti takvoj zloporabi skupne vojske u svrhu da se u Hrvatskoj uzdrži bezzakonje i tirana. Toj sablazni, koja vojsku ponizuje na ulogu turskih jančičara, moralo bi se konac učiniti. O porabi vojske u Hrvatskoj, veli, već sam dva put interpelovao, al nisam dobio odgovora. Molim Vašu preuzvišenost, predsjednika zastupničke kuće, da na to upozori ministra domobranstva, i da mi već jednom odgovori na odnosne interpelacije. Mi čekamo na odgovor. Takav odgovor od najvišega vojskovođe imamo pravo zahtijevati kao zastupnici naroda, i mi ga zahtjevamo sa svom silom našega krvavećega srca. (Odobrovanje i pljeskanje).

Predsjednik zastupničke kuće veli, da će to dati na znanje ministru domobranstva.

Radi Makedonije.

Poznato je, da se u Makedoniji već dužje vremena zbivaju neredi, da se sa kršćani sa strane turskih oblasti neljudski postupa. Zna se također, da su se naša monarhija i Ruska dogovorile, kako da uvedu zakonito i pravno stanje u Makedoniji, a da do sad nisu ništa ozbiljna postigle. Narodno-socijalni zastupnik češki Klofač bio je ove zime u Makedoniji, u Carigradu, i drugod po balkanskih zemljah. Čutio je potrebu da o tom, što je opazio u parlamentu progovori. Sastavio je prešan predlog, potpisali su ga njegovi bliži drugovi, i hrvatski i slovenski zastupnici. U predlogu veli, da sa Balkana dolaze vesti, koje moradu uznemirivati pučanstvo naše monarhije, pak je s toga nužno da vlada poda zastupničkoj kući jasnih obavijesti glede austrijske politike na Balkanu. Naročito se pita vladu, nek razjasni zašto se odluke berlinskoga kongresa tičuće se Makedonije ni malo nevrše, i zašto nije Austrija od godine 1878. učinila ni koraka da se vrše.

Kod razprave o tom predlogu govorio je blizu tri ure predlađač, onda Vuković i ministar-predsjednik. Bilo je i drugih govora, al ne stvarnih.

Zast. Klofač rekao je dobrih stvari, al je i pretjeravao, i pokazao, da u mnogih stvarih nije najbolje obavješten. Osim toga jako je napao na ministra izvanjski poslova, na Njegovu Veličanstvo i u obće na postupak naše monarhije na Balkanu.

Zast. Vuković je u makedonskih stvarih već dva put interpelovao, a kod ovoga predloga svoje nazore potanje razvio. On ide sa stanovišta, da ministar izvanjskih poslova redovito obavještuje ministra-predsjednika ugarskoga o izvanjskih poslovih, i da ovaj na izvanjsku politiku upliva. S toga bi Vuković htjeo, da ministar izvanjskih poslova obavješćuje o izvanjskih poslovih također austrijskoga ministra-predsjednika, i da i ovaj upliva

u predlogu zast. Klofača dodatni predlog, kojim se c. kr. vlada poziva, da obavjesti zastupničku kuću, u koliko Austrija, kao glavna nositeljica zajedničkih troškova, kroz ministra-predsjednika upliva na izvanjsku politiku.

Ministar-predsjednik Koerber rekao je, da se neće upuštati u razglabanja zast. Klofača, i da jih smatra za fantastičke slike. Odluke berlinskoga kongresa da se obdržavaju. Austro-Ugarska je od godine 1878. koješta poduzela na Balkanu. Jako da je znamenit njezin sporazum sa Rusijom, obzirom na povoljanje uprave u Makedoniji, s čim su zadovoljne također druge evropejske vlasti, pa i sama Turska. Iz toga se vidi, da ministar izvanjskih poslova vrši svoju zadaću te da s toga nije ni nužno odbijati napadače na njega. Na svrsi opaža, da su uvriježile naperene proti previšnjoj vladajućoj kući i proti monarhiji govorene kroz prozor. One da imadu izbornikom pokazati srčanost predlađača. A on na to veli: Uvrijež padaju na tla kao prah, koji se o pećinu baca. Pećina je previšnjia carska kuća, a prah su rieči predlađačeve.

Poslie prepiranja izmed Glöcknera, Franka, Steina i Fressla, imao je još zaduju rieč predlađač zast. Klofač. On veli, da je ministar-predsjednik govorio arrogantno kao uvijek. Po njemu je sve liepo i dobro što Goluchovski na Balkanu radi, a on, Klofač, veli: naša izvanjska politika je vrsta najvećih lopovština, je razbojnička politika. On je to dokazao, a ministar-predsjednik mi je ostao dužan odgovor. Ministar-predsjednik mora hvaliti i ono, što čini vladajuća kuća, jer je za to dosta servilan i farizejac. On, govornik, je zastupnik naroda, i reć će istinu, i to takodjer o cesaru, ako to zaslužuje. Ako će pako ministar-predsjednik govoriti kako je naučan u ovom pokvarenom parlamentu, takodjer s njim, onako kako govori kakav policijski savjetnik sa svojim dnevniciari, onda će dobiti odgovor, kakav je u takovih slučajevih sa muževi običajan. Za prešnost predloga glasovali su Česi, Hrvati i Slovenci, i još neki, te nije dobio dvie tretjinske većine.

Radi Srbije.

Zanimanje za događaje u Hrvatskoj i Slavoniji, koje se je pokazivalo kroz tjedne ne samo medju Hrvatima i Slovencima, medju Česi i svimi drugim Slaveni, nego i u javnosti celoga civiliziranoga svijeta; to zanimanje bilo je potisnuto natrag sa groznimi događajih u Srbiji, u Biogradu. Na dan Tjelova u jutro, došle su ovamo žicom vesti, da je noću ubijen tamo kralj Saša (Aleksander), kraljica Draga, dva brata kraljice Nikodem i Nikola, ministar-predsjednik i ministar nutarnjih poslova. Sve te ubili su urotnici, vojnički častnici, Drugih je također što ubijeno, što ranjeno, i izmed urobnika i izmed onih koji su njim se suprotstavili. Svih onih šest su urotnici ustrijelili ili probili u njihovih stanovih, u njihovih spavajućih sobah, pošto su urotnici silom prodrli u nje. O tom je ovdje dobio viest ministar-predsjednik, i obavjestio cesara i kralja, baš kad je svršila tielovska procesija. O tom su saznale novine i odmah izdale posebna izdanja, kojim su kratko doniele groznu viest. Tečajem dana su novine dobivale potanjih vesti, i javljale odmah svaku koju su dobile, novimi posebnimi izdanji. Tiskale su istoga dana po tri, četiri, pet izdanja. Za nojinami sve se je jagnilo i samo o tom svak govorio. I danas već četvrti dan, novine sve bez razlike pišu glavno, da neregčeno jedino o tom. Vesti su javile također, da se je iste noći sastavilo privremeno ministarstvo, i da je vojska proglasila kraljem ili bar kandidatom za kralja Petra Karagjorgjevića, dok je truplo umorenoga kralja bilo još toplo.

Grozna, pregroznan je taj događaj. Jedva mu ima para u celoj povjesti čvječanstva. U Srbiji bilo je već vladara što ubijeno što protjerano i u novijoj dobi. Tako rekuć celo prošlo stoljetje borile su se o državnu vlast dvie rodbine: ona Obrenovića i ona Karagjorgjevića. Obrenović otac kralja Milana bio je ubijen. Milan je bio zavlađao mladodohan. Njegovo kasnije razkalašeno življenje dojeralo je do toga, da je morao položiti svoju krunu i ustupiti ju svomu mladodohnomu jedinцу sinu Saši. Ovaj je bio uzgojen u najnesretnijih okolnostih. Njegovi roditelji bili su razstavljeni: nit mu je majka mogla uciepljivati u srce plemenštine, nit mu je otac usadio mužke ozbiljnosti. Bio je igračkomo drugih ljudi, koji su više svoju korist gledali. Proti volji svoga oca i majke oženio se je sa Dragom, udovom nekoga inžinira Mašin, rođenom Lunjevica, starijom od njega 10—15 godina. Nit narod nebijase s tom ženitbom zadovoljan. Bio bi narod možda i zaboravio prošlost svoje kraljice, da ga nije inače ozlovoljavala, i konačno do kraja ozlovoljila. Bijase dala razglasiti da će poroditi, a ona nebijase ni nosna. Kupila si je novaca, i davala svojim prekomjerno. Nastojala je odstraniti od državnih službah svakoga, koj njoj se nije ulagivao. Svoje sestre i svoju braću htjela je dati proglasiti kraljevskimi knezovi, a svoga brata Nikodema priestolonasljednikom. Objocia braće, vojnički častnici, bili su prpošni, preuzetini prema svojim drugovom, i živili su razkalašeno. Svoga supruga, kralja, posve je u svojoj vlasti imala. Radio je što je ona htjela. On je ukinuo slobodomumijaj ustav, i dao drugi. Na temelju toga dao je provesti izbore u narodnu skupštinu. Izbori su se obavili nasiljem i prevarami, i izašli su oni, koje je vlada htjela. Skupština imala se je na skoro sastati, i medju ostalimi imala je proglasiti Nikodema Lunjevicu priestolonasljednikom. Poglavicie onih, koji su se svemu tomu protivili, a u te spadao je tako rekuć cijeli narod, mislija je vlada pohvatati, pozatvoriti ili prognati. U tih poglavicah uzkipilo je nezadovoljstvo. I počinihi su grozno krvoproliće...

Hrvatski i slovenski zastupnici u carevinskom vieću izrazili su u javnih glaslih svoje zgražanje nad krvoprolićem, i ujedno zažellili sretan budući razvoj srbskoga kraljevstva. Kanili su postaviti i interpelaciju, al su odustali glavno s toga, da se neregče da oni čine da se naša monarhija mješa u stvari Srbije.

Parlament u Budapešti izrazio je službeno svoje zgražanje nad krvoprolićem.

Parlament u Beču je službeno šutio. Samo neki njemački zastupnici interpelovali su vladu, da li misli poduzeti shodna, da se pripadnici ove monarhije, živući u Srbiji štite, i da se čuvaju interesi monarhije. Ministar-predsjednik odgovorio je da hoće.

Obzirom na plaće sudbenih prislužnika i vježbenika.

Zastupnička kuća bila je glasovala zakonsku osnovu, kojom bi se poboljšalo stanje sudbenih prislužnika i vježbenika. Gospodska kuća izjavila se je proti toj osnovi. Sad će se viditi dalnje razprave izmedju obiju kuća.

Prevozni čovjek kod Žavija.

Zast. Spincić i drugovi interpelovali su željezničkoga ministra obzirom na to, što je željeznički vlak kod Žavija onomadno prevezio čovjeka. Da se je to moglo dogoditi, glavna je krivnja u tom, što nejma ograde na voznoj cesti ondje gdje prelazi preko željeznice. U interpelaciji se pita, da li je željeznička uprava voljna dati napraviti potrebite ograde kod svih prehodah voznih cesta preko željeznice Trst-Poreč i priskrbiti za vlak sprema za spasavanje

Nastavak u prilugu.

odličnom publikom pružio je priliku upoznamati i diviti se drugom velikom geniju, koji je nikad iz slavenskog naroda. Još je ziva u srcima uspomena češkog velikana Jahnha Kubelika, koji je pred malo mjeseca u istom kazalištu uzbunio i zanesao duhove sa svojom umjetnošću, još odjekuje u onim pregradama melodija njegovih gusala i burno pleskanje naroda, a već stoji na pozornici drugi velikan. U njegovim rukama gusle su žive, one govore sreću, a pučanstvo rek bi da će oboriti kazalište sa pleskanjem, štipotanjem i poklicima „hravo, bis, evviva“. Hubermannov genij upoznali su, izpitati i ocijenili najbolji talijanski vještaci i kritičari, dok je koncertirao u povećim gradovima Italije. Evo kako su se o njemu izrazili: „Hubermann jest ime, koje bi moralo biti napisano ogromnim slovima. Svirao je u svojoj koncertima muziku svih škola i svih stila i iznenadio uvijek i u svakom pogledu. Umjetnost je njegova od onih o kojima se ne da više razpravljati; dvadesetogodišnji mladić uzvišuje umjetnost guslača, kao Paganini, Sivori i Bazzini za njihovo doba. Suparnik, da ne kažemo veći, Kubeliku, on je za nas peti, od ovih velikih violinista i to ne stupnjem, već samo po broju, jer nam se čini da nadkriljuje tolike druge iste vrste, koji su bili i jesu na velikom glasu. — Čudno je, da onakove zemlje donose takovih izvanrednih umjetnika! I rekao se je i: „reći će se možda jeste, da ona plemena ne mogu da čute umjetnosti“.

Demonstracija za živoga profi mrtvomu. Zloglasno glasilo tršćanskih židova pripovieda u jednom broju od prošloga čedna kako se je ljeta u crkvi sv. Antuna staroga u Trstu berao izvanredno veliki broj djece. Razlog tomu izvanrednomu mnoštvu djece nalazi židovski lažliberalni list u tom, što nebijade prošle godine berme u rečenoj crkvi i, što mnogi nisu htjeli, da im berma djecu biskup Sterk radi poznatog spora između kurije i židovske uprave gradā Trsta. Tršćanski Talijani — tobož katolici — demonstrirali su dakle proti mrtvomu, a za živoga biskupa. Cestitamo!

Razne primorske vesti.

Ukinuće jedne javne kaznionice u Primorju. Iz pouzdana izvora doznajemo, da kani cesarska vlada ukinuti jednu od postojećih javnih kaznionica u Primorju, t. j. onu u Kopru ili onu u Gradiški, ali po svoj prilici onu u Kopru.

Dodje li do toga ukinuća, tada bi vlada podigla za kaznjenike iz Dalmacije, koje su do sada većinom dovažali u Kopar, gdje god u Dalmaciji. U slučaju ukinuća kaznionice u Kopru pretvorila bi vlada one ogromne prostorije za kadetsku školu. Tako bar izvješćuju talijanski listovi Trsta, koji su u tiesnom doticaju sa vladinimi krugovi.

Proti malaričnoj groznici. Zemaljski odbor u Poreču obvezao se je na upit c. kr. namjestništva, da će preuzeti na temelju zakona od dne 19. oktobra 1864. br. 17. Z. Z. L. na teret zemaljske zaklade odštetu za kinin, kojim će se širiti ove godine pokuse proti malaričkoj groznici u mjestih Fazana, Stinjan, Peroj i Montić — u mjestnoj občini Pula i u Dubašnici na otoku Krku.

Razni prinosi.

Za obitelji postradalih žrtava u Banovini pripisalo našoj upravi: Posle zadužnice obdržavane u Malinskoj sabralo se K 8-50. — Iz Dobrinja K 70-08. — Iz Cernikala K 3-30. U broju 23. izkazano K 117. — Sveukupno K 198-88

Politički pregled.

U Puli, dne 17. junija 1903. **Austro-Ugarska.** Prečle subote obdržavano je u Beču ministarsko vijeće, koje je razpravljalo o

položaju, koji da se po sudu čeških novina u posljednje doba pooštrio. Prije toga vjeća imao je ministar-predsjednik dr. Koerber-dogovor sa češkim ministrom Rezelkom. Kako se čini radi se o tom, da koli vlada toli zastupnici češkoga naroda uzprkos uzajamnom nepovjerenju objasne svoje međusobne odnose. Radi toga je dužnost vlade, da ona učini u tom pogledu prvi korak. Dne 15. o. mj. bio je ugarski ministar-predsjednik Szell kod kralja u Beču u dvosatnoj audijenciji. Tim povodom razložio je ministar kralju težki položaj u ugarskom saboru, gdje se nemože napried zbog protivnike opozicije proti rečenoj osnovi te dao ostavku u imenu cjeleoga ministarstva. U sjednici 16. t. mj. priobćio je Szell tu svoju ostavku u parlamentu.

Crna Gora.

U toj kraljevini proslavili su svečano imenovanje Petra Karagorgjevića srbskim kraljem. Sva mjesta bijahu razsvietljena, a na Cetinju prolazila je gradom glazba svirajuć narodne komade. Knjaz Nikola nagovorio je svjetinu sa prozora svoga stana dajući izraza svome zadovoljstvu na imenovanju srbskim kraljem u osobi svoga zeta, koji će pogotovo nastojati, da sa svojim tastom i sa Crnom Gorom ostane vazda u najboljih odnosajih.

Srbija.

Svečanomu proglašenju Petra Karagorgjevića kraljem prisustvovao je u skupštini diplomatski zbor, zemaljski odličnjaci i mnoštvo domaćih i vanjskih novinara. Izbor taj bijaše oglašen narodu gruvanjem topova. Vlada je kralja odmah obavjestila brzojavno o njegovom izboru. Kralj se je zahvalio vladi i narodu na tolikom odlikovanju obećav posvetiti sve sile svomu milomu narodu. Vojska je položila prisegu novomu kralju, a vlada je pomilovala sve one osobe, koje bijahu posljednje doba odsudjene radi političkih prekršaja. U kraljevini vratilo se je odmah mnoštvo prognanika ili osoba, koje je smatrao kralj Aleksander pogibeljnim za svoju kuću.

Izvanjske vlasti smatraju posljednje događaje u Srbiji kao nutrašnje događaje te se nekane u iste uplitati. Neima dvojbe, da će te vlasti priznati izbor kralja Petra Karagorgjevića, koji će nastupiti još ovoga čedna vladu pod imenom Petar I. Senat i skupština poslaše odaslanike u Zenevu, koji će dopeljati kralja u domovinu.

Posljednji događaji u Srbiji imali bi potaknuti vlastodržce i velikane na ozbiljna razmišljanja o ništetnosti ovoga svieta. Danas kralj i nasilnik, a sutra pest zemlje, nad kojom se nepodize nikakav izvanjski znak!

Kako javljaju bečki listovi pojačalo je ratno ministarstvo Austro-Ugarske svoje čete na srbskoj granici i to u Hrvatskoj i u Bosni. Te mjere poduzete su bez dvojbe za svaki slučaj potrebe, nu nadamo se, da te potrebe nebudie i da će se narod u Srbiji prilagoditi okolnostim te započeti novi život pod novim ustavnim kraljem.

Italija.

Prošle subote obdržavalo je talijansko ministarstvo vijeće, na kojem bijaše zaključeno, da čitavo ministarstvo dađe ostavku. Ministar-predsjednik Zanardelli priobćio je kasnije taj zaključak u parlamentu, dometnuv da si je kralj pridržao daljnju odluku te povjerio sastav nove vlade sadašnjemu predsjedniku Zanardellu-u, nu ovaj se otmilje radi starosti i porušenog zdravlja. Nepouzme li on sastav nove vlade, tada je namijenjen taj sastav bivšem ministru Giollitti-u.

Njemačka.

Ovog čedna obavljaju se izbori za njemački parlament, koji broji 397 članova. Dosada je izabrano oko 70 socijalista, koji su pridobili mnogo mandata. U samom Berlinu izabrano je 6 socijalista. Osim izabranih socijalista dolazi još 96 njih u užu izbor, jer dne 17. t. mj. nisu dobili kandidati absolutne većine. Dosada je bio »Reichstag« sastavljen ovako: 105 klerikalaca, 72 konservativaca, 58 socialisti, 52 narodnih liberalaca, 34 radikala, 26 neodvisnih radikala, 14 Poljaka, ro antisemita te ro zastupnika alcačana.

Razne vesti.

† General baron Franjo Fulpović umro je u Beču dne 9. o. mj. nakon kratkog bolovanja. Pokojnik rođio se u Gospiću 12. listopada 1820. Svršiv pionirsku školu, postade g. 1843. podporuč-

nikom, odmah 1848. satnikom, brzo zatim četnikom, podpučnikom te g. 1856. pučnikom. Godina 1849. nasla ga je pod slavnim Jelačićem u Ugarskoj, g. 1865. podmaršalom bude imenovan namjestnikom za Dalmaciju i tajnim savjetnikom. Kada se je približavalo razvojačenje Krajine postade 1877. zapovjedajućim generalom u Zagrebu i vrhovnim zapovjednikom Krajine. Nakon sretno provedenog razvojačenja Krajine stupi 1. rujna 1881. u mir, prešli se u Beč, gdje je do smrti svoje ostao. Pokojnik je bio dobar Hrvat, a još bolji Austrijanac.

Novo Kneippovo lječilište u Hrvatskoj. U nedjelju dne 14. o. mj. bilo je u Krapini svečanom načinom otvoreno novo Kneippovo lječilište. Sada imamo eto već dva lječilišta po nauci Kneippovoj i to jedno u Kamniku u Kranjskoj i drugo u hrvatskoj Krapini te više netreba da putuju u daleku Njemačku oni koji se žele lječiti vodom po Kneippovih propisih.

Pahuljice.
Pise: **Dabo Raskrižar.**
(Konač.)

IV. Kod upisivanja.

Crkvom ječili zadnji glasovi trošnih seoskih orguljica. Stari orguljaš „Meco“ nadvio se ko crna polukajda nad tamno-žutim od vremena izjedemim tipkalom i završivao veselom koratnicom.

Maleni, trbušasti popo uvukao se u „sakrestij“, dok je duga povorka „materinijih briga“ kretala iz seoske crkvice put nove školske zgrade.

Bilo tu lepih rumenih lišca, crnočkih vragoljana, izplakanih derana, razmaženih „bubika“, a ma tko bi sve izbrojio. Po boku četi stupao mladi seoski učitelj. Bio to mladić svojih dvadeset godina, crnook, kratkog tek izbilog brčića. Lice bilo mu voštano, vliedo ko mrtvačka kost, a na ustnama lebdio mi izražaj tuge i patnja.

Učitelj Prezrenić bio je crnogled, malinkonik do skrajnosti. Ljubio je rod svoj žarko, istinski, al je za to bio prezren, i on bi padao u duga, tužna razmišljanja.

Takva zabrinutost, bol i pečal izraživala se i danas na njegovom blidom, mrtvačkom licu i on se zamisli kruto. — Tugaljivo su razvršivali djetinji glasici onu milo-tužnu: „Oj Hrvatska, oji kad se učitelj prene ko iz duga, težka sna priskočiv vratima.

Otvori i izmucna: „Izvolite napried!“ U školu bane hrpa seljaka. Lica bila im naborna, izgorena od sunčane žege a pogled plahiran, nekud nestalan.

Za stolom posjeo mladi Prezrenić i upisiva učenike. Gavro Hrvatid!, prozove. Evo me! odazva se u hrpi seoski me z n j a r i pristupi k stolu.

Kud ćemo sa vašima? upita učitelj prisitjenim smieškom na licu. — Ta kuda gospodine neg u našu školu, živo će Hrvatid!

U hrvatski odio, usudi se Prezrenić. Sačuvao Bog! zapisti Gavro ko da ga guja uje!a. Nikad, nikad nit u hrvatsku nit u talijansku, već u našu i to u pravu našu. Ja n-miesam Hrvat, a Talijan još manje; pravi sam ja istarski koren, „Slavinac“ zestoki.

Al molim — ponovno će učitelj — ovdje je hrv.-talijanska škola, treća ne postoji. — U našu! — rikne uvredljivo Hrvatid-u u našu, evo ovako i baci pred učitelja malenu zeleno ukoričenu knjigu.

Živio! Živio Gavro! zaori školskom djvoranom i ljudstvo se stalo sve to življe tiskati k stolu, ko silni val na uzburčanom moru. Prezrenić baci tugaljivi pogled na dobačenu mu knjigu i bržećom rukom ubijezhi: „Zvonimir i Božidar Hrvatid — talijanski odio“...

Gospodarska Sveza za Istru,
registrana zadruga na ograničeno jamčenje u Puli.

I. Pristupili su nadalje u Svezu: 29. Kaštelirsko društvo za štednju i zajmove (Raiffeisen.) 30. Gospodarsko-trgovačko društvo na Susku (Sansago, občina Lošnj mali).

II. Uplatili su pristupninu i po jedan zadužni dio, članovi: Kaštelir i Nerezine, društva za štednju i zajmove, pak Nerezine „Gospodarsko trgovačko društvo.

III. „Sveza“ je dala pregledati djelovanje uclanjenih zadruga na Susku, Čunskom i Nerezinama, i to na njihovu vlastitu želju, sve tri, a onu na Susku još i zato, jer se je čulo, da lobože neide pravo. Sva je istina samo ovo: da s pomankanja osobe, koja bi znala voditi knjige, onako kako „Sveza“ želi i hoće da bude, nije svaka stvar bila u knjigama, nego na posebnim papirima, ali našlo se je da sklada sve do novčića i da je ono društvo, u kom je uclanjeno 170 obitelji već do sada vrlo dobro napredovalo i obećava biti jedno od najvećih naših društava.

Spominjemo to zato, jer znamo, da su neprijatelji hrvatskoga puka sve sile uprli, da unište tamošnjega svećenika. Nu on, ako i jest nagle čudi i možda kadgod preveć žive rieči, stekao si je velikih zaslugu za onaj puk baš i radi gospodarsko-trgovačkoga društva. Ljudi su bili vrlo zadovoljni polankog pregleda i dobrog uspjeha.

Namjestilo se je tamo žensku, koja će držati račune i voditi knjige. Jedna već to čini u Premanturi, u narodnom seljačkom odielu. Evala Ti, hrvatski puče, samo napred, ustrajao i pošteno uz poklik „Bog i Hrvati!“

IV. Novoj zadrugi Veprinac: Vi se pridružite ovamo, a mi ćemo sa „Celjskom Svezom“ učiniti na bratsku, niti će njoj biti žao. Zdravi!

Listnica uredništva i uprave.

G. X. Y. — Buzel. Vaše pripisano probićiti ćemo samo tada, i to bezplatno, ako nam dobavite sigurne i neopovrzi ve dokaze ob onom, što u pripisanom navadate u obće. U protivnom slučaju niti za plaću neće ugledati svjetlo, jer nemarimo, više opozivati ono, što se u listu tiska.

Oglas.

Razpisuje se novi natječaj za mjesto občinskoga tajnika i blagajnika za mjestnu občinu Tinjan, uz godišnju plaću 1200 kruna.

Natjecatelji moraju predložiti svoje molbe podpisanom uredu do dne 5. julija t. g., dokazujući svoju sposobnost i potpuno poznanje obihju ovdješnjih zemaljskih jezika i po mogućnosti njemački jezik.

Glavarstvo občine Tinjan, dne 18. junija 1903. Načelnik: V. Križanić m. p.

HRVATI,
kupujte svi papir za pušenje
Družbe sv. Cir. i Met.
za Istru.

Tko se želi obskrbiti pravim **naravnim maslinovim uljem** kao što i svakovrstnim naravnim vinom neka se obrati na tvrdku **Ant. Trančić, Pola.** Via Circevallesse 63.

Pregledna knjizica za proračunavanje dnevnica od 1 do 6 kruna na dan za 1/2, 1/3, 1/4 i celi dan, odnosno jedan ili dva čedna, jest naslov privlačne male knjizice tvrdo vezanoj te obzajućoj 52 stranice, koja je izašla u Tiskari J. Kramptič i drug. te stane poštom franko 1 krunu. Ta knjizica jest jako prikladna za glavare radnika, odnosno za same radnike, jer je u knjizici dnevnicna točno proračunana. Za 10 kruna šalje tiskara 12 knjizica.

Oglas.

Kuća s gostionom, dućanom i trafikom daje se u zakup. Klijet je u zemlji, a kraj kuće je hlev i vrt. Položaj najugodniji. Obavijesti daje uredništvo.

Poziv

IV. redovitu - - - - glavnu skupštinu

Oprtaljskog društva za štednju i zajmove, registrane zadruge na neograničeno jamčenje koja će se održavati u nedjelju 21. juna 1903. u tri sata za podno u prostorijama Društvene škole na Livadama sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav upravitelja.
2. Izvješće upravnog odbora.
3. Izvješće nadzornog odbora.
4. Potvrda računa za g. 1902.
5. Izbor upravnog odbora za dobu od tri godine.
6. Inj predlozi.

Po § 35. društvenih pravila izloženi su u društvenoj sobi računi za g. 1902. te ih slobodno svakomu članu pregledati.

Za društveni odbor:

Ivan Brtoša, upravitelj.

Prvo slovensko skladište pokućstva!

ANTONA ČERNIGOJ TRST

Via di Piazza vecchia 1, u kući Narezni, podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurencija nemoguća, jer je pokućstvo iz prve ruke.

Tvornica pokućstva dvorskog dobavljača.

IGNACIJ KRON TRST - BEČ.

Tvornica u Beču u vlastitim zgradama Kuća utemeljena god. 1849.

Na zahtjev šalje badava: Ilustrovano popis, originalne nacрте osnova, pregled sobnih namještaja. Najveća solidnost, elegantnost i jeftina cijena.

„Oče budi volja tvoja“

molitvenika za hrvatski puk imade jošte oko 700 istisaka. Cijena je molitvenika prema široći veza: vez u koži sa zlatorezom po K 2, vez u koži sa zlatorezom i zaponcem po 240, vez finiji u koži, zlatorez po K 3 i po K 320, najfiniji vez celuloid sa križcem i nakitom u bijeloj i crnoj boji po K 470 komad. Tko bi želio naručiti molitvenik, neka se obrati na umirovljenog nadžupnika Miju Laginju u Kastav, koji hoće uputiti i provoditi. Knjige šalju se pouzacem ili ako se novac unaprijeđ pošalje.

Hrvatski specialitet!

jest jedina vrst najboljeg pamučnog platna izvrstna za rublje i sve kućne potrebe.

Platno je 84 cm. široko i sadržava 23 mir. (30 starih rifa). Za dobru vrst i trajnost jamčim.

Komad stoji K 15— i na zalihni imade uvijek do 1000 komada.

Jedino za dobiti u Hrvatskoj kod

FRAN SARIDJA, Zagreb, Ilica 39.

VAŽNO ZA SVAKOGA!
Razprodaja!

Uz nečuvano jeftine cijene za ciglih 2 for. 95 svč. može se dobiti krasna garnitura sastojeca iz 14 dragocjenih nakitnih predmeta; i elegantni gođina ili nikalji oklopal lano zajedno sa prijesom. Parizki sistem.

1. gođina-igla za kravate sa imitiranimi briljantima.
1. par pozlaćenih gumbica za manžetu, marka „Garantie“.
1. garnitura gođine-igle za košulje i ogut sastojeca od 5 kom.
1. par pravo strobrno namalica sa službenom puncom.
1. gođina-prsten sa elegantnim kamenom.
1. zepce ogledala u eul-u.

Četinašst ovih vrijednostnih i krasnih predmetah zajedno sa anker-remontar-urum razaslije za ciglih 2 for. 95 svč. pouzacem ili ako se novac unaprijeđ doznaci tvrdka

Krakov, Stradom BRÜDER HURVIZ 17, Austrija.
Neodgovarajće prima se u roku od 8 dana natrag te se novac vraća, tako da kupac nikakav risko ne nosi.
Bogato ilustrovani olopic različitih draguljarskih stvari badara i franka.
Preprodavaoci i posrednici traže se.

U kranjskoj mljekarnici

u novoj tržnici (Mercato nuovo) broj 22 u Puli
dobiva se svaki dan
svježe mlijeko, surovo i kuhano maslo, skutu, svakovratne domaće sire, kranjske tjestenine (n. pr. miakarone, bigole, riž itd.) iz tvornice Znidarčić i Valenčić u Ilirskoj Bistrici, kao također sve druge mljekarske proizvode.
Sve samo garantirano domaći proizvod uz najkulantnije cijene!

Ljekarna k sv. Cirilu i Metodu u Pazinu (mala fontana)

preporuča slavnom občinstvu svoju bogatu zalihu izvrstnih i svježih ljekova; bilo to modernog ili starijeg izuma. Osim toga ima u zalihni tu i inozemnih specialiteta, rudnih voda, kirurških ovojica i sprava, toaletnih sapuna itd.

Napokon ima i pripravlja sve liekove za domaće blago (ovce, koze, svinje, konje, goveda), kao: prah za sušac ili suš itd.

Podvorba točna i u svako doba.

Mr. Pharmaciae Antun Marčelja, providnik ljekarne.

RODOLJUBI! Kupujte samo Cirilo - Metodijske žigice!

Sve strojeve za poljodjelstvo i vinarstvo.

Novovrstne stiskalnice za uljike, stiskalnice (preše) za vino sa novim diferencijalnim tiskalom, hidrauličke stiskalnice za vino, novosti pri aparatima protiv peronosperi te za sumporanje, mlinove za groždje posve nove konstrukcije, nova svedjiva ba „essilien“ za hvatanje leteljih zareznika (insekta), sisaljke za vino, ciovi za vino, košobarsko orudje, također i sve druge gospodarske strojeve kao tricure, vitle, mlinilnice i. t. d. šalje uz najjeftinije tvorničke cijene.

I. G. HELLERIG, Beč, Praterstrasse 49. Katalogi badava i franko. — Dopisuje se u svim jezicima.

JOSIP POTOČNIK, PULA

Via Sergia 33.

Skladište glinenih peći, štednjaka raznih vrsti kada za kupanje — Mosaik- i Klinker - Ploče. Taracanje i oprema zidova sa pločama.

Patentirani pokrovi - - - za dimnjake.

Specialista za gradnju raznovrstnih ognjišta.

Cjenike šaljem na zahtjev besplatno i franko.

Zastupnik tvornice pokućstva J. J. NAGLAS u Ljubljani.

Istarska Posujilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4 1/2 % kamata čisto bez ikakvog odbitka, te plaća od

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznosne ako se nije kod ulozjenja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.

Zajmovo (posudb) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadružnicu uz garanciju od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdané osim jultja i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Uredovni sati svaki dan i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno Društvena pisarna lijevo, gdje se dobivaju pobliže informacije. Ravnateljstvo.